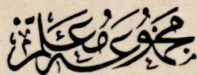

بر نسخہ می ۹ غروشدہ در.

بر نسخہ می ۹ غروشدہ در.

مرکزی ابو السعود جادہ سندہ ۱۸ نومرلو دکاندہ .
کوندریلہ جک اوراق معل نامنہ اوراہہ کوندریلیدر .
پوسنہ اجری ویرلماش مکاتب قبول اولغز .

استانبول ایچون آیونہ یازماز . یوزار ایچی داخل اولدینی
حالدہ خارج ایچون بر سنہک آیونہ بدلی — پوسنہ
اجریلہ برابر — یاربم عثمانی لیراسیدر .

فی ۲۲ ذی القعدہ سنہ ۱۳۰۵

(معارف نظارتشک رخصتیلہ ہفتہ در دفعہ نشر اولور)

فی ۲۰ تموز سنہ ۱۳۰۴

نمونہ انتخاب

— ۲۲ —

اندرونی واصف عثمان بک

پوستانچی باشی آرانوود خلیل پاشانک اقرباستنددر . مدت
مدیدہ اندرون ہاپونده مستخدم بولتی شرفنہ نائل اولدقدن صکرہ
چراغ بیورلشددر . خانہ سندہ پیغولہ کریں استراحت ومشغول
دعای دولت ایکن (۱۲۴۰) سنہ سندہ رحلت ایشددر . اون
اوجنچی عصر ہجریدہ الک زیادہ شہرت بولان شعرانددر . مطبوع
دیوانی متداولدر .

واصفک بو درجہ اشتہارینہ محصول طبع شوخانہ سی اولان
اشعارک سادہ وخوش آیندہ کورنمی مدار اولشددر .

اکثر آثاری ، خصوصیلہ غزلیات وشرقیاتی بوالہوسانہ
اولقلہ برابر لفظی ، معنوی برچوق خطالزلہ مملودر . بودرلو
شیلردن آخیق نوہوسلر موقت بر سورودہ متلذذ اولہ بیایرلر .
ذوق صحیح اصحابہ کلنجہ : بونار واصفدہ جدآ شعر دینیلہ جک
بک آز سوزہ تصادف ایدرلر . باقیسنی "نہایت اول قدر واردکرہ
موزون ومقتادر" مضنونہ ماصدق بولورلر . مثلاً :

(میوۂ لعن کوروب اول باغیان شوخک دیدم)

(شو کراس برلیسدر جاہم بکا برقیہ جک)

سوزندن نہ ذوق آتہ بیایر ؟ او باغیان شوخک قرمنی دوداغی
کورنجہ "شو کراس برلیسدر ؟" دیکم ، صکرہدہ "جاہم ! شوندن
بکا برقیہ جک . " رجاسندہ بولتی شاعرانہ عد اولنہ بیایرلر .
دغیدر ؟ اوقہ ایلہ دوداق صائق ہانکی باغیان شوخک الندن
کلیر ؟ شاعرک بوروایتی ایشیدوبدہ کولیلہ جک برباغیان تصور
اولنہماز . حد ذاتندہ خمیس وخاییدہ اولان "دوداغی کراسہ
تشبیہ" معرفتی ندیمک :

(دکنترسہم نولہ کلبوس لعلہ شم پستان)

(ترنجی باغ حسنک ای دل اعلادر کراسندن)

یبتندہ کورلدیکی یولده اولورسہ بدرجیہ جکیلہ بیایر .
کوکلی (کباب کستانہ) ہ بکرتک ہج بر شاعرک خیاندن
کچہ جک زورکلکدر دغیدر ؟ واصف بکرہ دیور . دیورکہ :

(غیر ایلہ می کوردیکی کوردکچہ جاتلار رشک ایلہ)

(سوز غیرتہ کباب کستانہ کیم کولکدر اول)

یبتندہ (شراب ، کباب ، فلان) مناسبتی ، (غیر ، غیرت) مجانستی
کچی بر قاج صنعت دہا بولنسہ ینہ معنادہ کی خضاستی ذرہ قدر
تعدیل ایدہ من .

(شمع بزم یار اولوب سوزان وکریان اولدم آہ)

(رشک ایدر عالم چراغ خاص جانان اولدم آہ)

مطلعی الک عاشقانہ سوزلردن معدوددر . حال بوکہ برنجی مصرعک
معناسی بک دہ آکلاشیلہ مامقدہ اولدینی کی "رشک ایدر عالم
چراغ خاص جانان اولدم" دیکلسنی متعاقب بردہ آہ چکلمک
نہدن لازم کلہ جکی ییلنہ میور . عالمک حسدنی جلب ایدہ جک صو .
رندہ چراغ خاص جانان اولدینی بیان ایدن بر عاشق لاقبر دینسہ
نیچون آہ ایلہ ختام ویرسون ؟ اعلان مفطرت ومسرت موقعندہ
آہ ایتمکدہ مناسبت ؟ . . . ذاتآ مصرع ثانی ایلہ مصرع اول
یبتندہ (چراغ) دن بشقہ بر واسطہ التصاق بولمق دہ کوچ .

بعض معاصرین ادبا راغب پاشانک :

(کجسہدہ ذم رقیبی خوش کچر تعبیردہ)

(عاشقک حقندہ ظلم آہ بی پروا یور)

یبتندہ کی آہی لزومسز عد اتیمک الاستفسار ایدی . طنزہ کورہ
نابجل دکلددر . پاشانک آہی ایلہ بکک آہی یبتندہ نہ قدر فرق
اولدینی آز دقلہ آکلاشیلر .

واصف تحف سونلک ایستر ، فقط بردرلو (ثابت) کچی
سویلیہ من . ثابت سویلر ، اکثریا کولدیبر ، بکندیرر . واصف
سویلر ، اکثریا بکندیرہ من ، یالکر کولدیبر ! واصفدہ ثابتک
مثلاً :

(جوار شخندہ مطرب ترانہ سنج اولہ)

(المیشقون سنی شیطان قولانغہ قورشون)

یبتی قدر خوش آیندہ برسوز بولنہ منیجی ادعا اولنہ بیایر .
اکثریا عاشقانہ سونلک ایستدیکی سوزلرکلنج اولتی استعدادینی
کوستر . کندیسنک ازجہ :

(ای کلنال طوغریسی سایہ کدہ خار غم)

(کجسیدی درونہ نوک دیکندن زیادہ جہ)

یبتی بوطاقدندر .

استطراد قیلندن اولہرق سویلیہ لک (نوک دیکن) دہ کی
اضافت قاعدہ یہ مخالفدر . فقط عزت ملانک (خرابات) دہ مندرج :

(باغ معنای خیال او قدر نازکدر)
(برک کلبرك تر طبعه بانار لفظ دیکن)

ایدر هج برسوز اولمدینی ادعای رد اولنور. برکه شو مطالعه
باقلسون:

(باقی نه چاقر کیف ناز اولمش او چشم باده می)
(بیزلم سرخوش خون دلی مست باده می)

ازجه (چاقر کیف ناز) واصفك علته دلالت اتمز ظن ایدرز.
برنجی (باده می) ایله (سرخوش)ده سزه جیا!
یا:

(ای معقبه منت ایله یاقسه التدن)
(ارباب خرابات ییقلسون تملندن)

املاسلغه نه بیوریه حق؟ بوده علانمی؟... واصفده بو بولده
مناسبتسلکر جوق! بویه شیاره (مساحه) دینیله مز، چونکه
اوحالده مساحه جهلندن برشی اولمق لازم کایر.

کال بک افندی واصف حقندکی «غایت سلاستله سویلر»
حکمنی جرح اتمکده حقن کورینور، فقط واصفك اشعارنده جهلنه
دلالت ایدر برشی اولمدینی ادعاسنده بولشی قول مجرد قییلندندر.
واصفك اک جدی، اک دکرلی اثرلی ترکیب بندی ایله:
(کیم اولور زور ایله مقصودینه رهیاب ظفر)

دیه باشلایان مسدسی، برده:

(قی اول ذوق وصفا کاولیه انجای خار)
(نهی شوق ایله شاد اول نه المدن یزار)

ترجیعیدر، دینیله بیلیر.

مشارالیهک بعضی اشعار منقصبی:

برمناجاتندن:

کیم وار برلککده اشتباهی
جهانک خالق سنسین آبی

ذیل اتمه بو عبد روسیاهی
امان ای پادشاهر پادشاهی

مصراعلر

§ هب چکدیجکم کنندی جزای عملمدر
§ رهن کشی به هب روش نامزاسیدر
§ نه طارلمش او بری بونده کیم مدخلی وار

بیتمدکی (لفظ دیکن) اضافی بوقیلدن دکلدر، قاعدهیه موافقدر.
«الفاظ ترکیبه قاعده عربیه و یا فارسیه اوزره عربی و یا
فارسی کلمات مضاف قیلنماز.» قاعدهیه مطلق دکلدر، الفاظ
ترکیبه معنای مراد اولقله مقیددر. لفظی مراد اولان الفاظ
ترکیبه قاعده عربیه و یا فارسیه اوزره عربی و یا فارسی کلمات
مضاف قیلنمایلر. (نوک دیکن) بونکله (دیکنک اوجی) دینلک
ایستلیدیکی ایچون یاکلاشدرد. (لفظ دیکن) ایسه (دیکن لفظی)
دیک اولدینی جهله طوغریدر. مثلا «دیکن لفظی عربی دکلدر»
دیک ایستین برعرب «لفظه دیکن لیست عبریه.» بولنده افاده
مرام ایدر. (لفظه)نک (دیکن)ه اضافی تجویز ایدلیه جک اولسه
عرب ایچون افاده مرام تمتع اولمق لازم کایر. فارسیدهده حال
بولهدر.

بو حقیقت میدانه حقیقه کال بک افندیکن (تغریب خرا -
بات)ده عزت ملانک ذکر اولنان یتتی مؤاخذه ایتدیکی صروده
بروجه آتی ایراد ایلدیکی ملاحظاتک حکمی قالمق طبیعی
کورینور:

«یا هله افندمز عین امالهمی کچی بر مساهله جزویه ونون
سا کنندن اول کلان حروف عانی قصر اتمامک کچی یوزده بر
مصراعک آنحق سلاسته طوقه به جک بر قیصه خقیقه ایچون
عزت ملا ایله یینارندهکی فرق تری و ثریا رتبه سنده اولان ثابت
وسامی تی تعیب و مؤاخذه بیورمش اولدینکر حالده (لفظ دیکن)
تعبیرینه نهدن ایشعدیکز؟ عربی برکله نک ترکی برلفظه اضافی کچی
زروا تاویل قبول اتمک لازم کله ییله توجیهی قابل اوله میه حق
بر خطای فاحشی مقبول عده ایده بیلیریز؟ رای دولترنجیه،
اون ایکی لگدن عبارت ایکن معاجه قوس قوجه ایکی هذیانی
ولفظاً اک آجیق برسقامتی حاوی اولان بو یتته دخی شعر دیک
لازم کایر؟»

کال بک افندیکن (قوس قوجه ایکی هذیان) تعبیر بیوردینی
شیلر عزت ملانک بیتمدکی (باغ معنای خیال) ایله (برک کلبرك)
تعبیرلریدر که کندیسنک عائد اولان اعتراضاتی الحق مجادر.

واصف حقندکی «معلوماتی آرایسدهده غایت سلاستله سویلر»
ادعاسنه قارش کال بک افندی «واصفك اشعارنده جهلنه
دلالت ایدر هج برسوز اولمدینی کچی دیوانسک نصقندن زیاده سی
دخی «اوله سوقاق سپورکسی قادین قادیجق اول» مصراعی کچی
سلاست دکل انواع رکاکت ایله آلوده در.» بیوردیور.

واصف دیوانسک نصقندن زیاده سی انواع رکاکت ایله آلوده
اولدینی قبول اولنمایلر، فقط مشارالیهک اشعارنده جهلنه دلالت

بیتلر

§ سنی صید ایلله نمکنی دیدم دلداره
دیدي بيك ناز ايله سیم وزره صور صورمه بکا

§ غیرت قومیسور دیرده ایدر غیته آغاز
افشای عیوب ایتمهیدر غیرت احباب

§ ایشتم برطیب حاذق حسنک دهانندن
دواسر دردینه عاشقک درمانلر آغلارمش

§ برغیبه سودم ایلدم اغیار عالمی
شکوی خار ایدن ده بنم کل دیکنده بن

§ اول شهلوند نازی آچار برحکایه آچ
ذوق آکلام حکایه کیو ویشنده بن

§ نه قیرارسین ایکیده برده بنم خاطرمی
کوکلم ای طفل زیانکار اویو بجا دکل آ

§ آغلارم آه ایدرم اول مهه ایتیز تاثیر
کلسون دیدمه اشک اوغرامسون یانمه آه

§ واصف ثبات راه محبتده شرطدر
یوقدر طریق عشقده رغبت دونکاره

ترز راکن

مؤلفی: امیل زولا

— مابعد —

(قامیل) برحیرت ابلهانه ایله یوزینه باقرق بونی دیکله یوردی.
فاتر ونحیف وجودی عمرنده بر آرزو صدمه سنه اوغرامامش
اولان بو حیلز آدم دوستنک تعریف ایتمکده اولدینی رسمخانه
عالمی چو ججه سنه نخیل ایتمکده ایدی. کلوبده رساملره چیلیاق
وجودلرینی عرض ایدن قادینلری دوشونیوردی.
(لوران) «سنک قارشیکده قادینلر نزع پیراهن ایتدیلر،
ایله می؟» دیه یوردی.

(لوران) تبسم ایدرهک وصاپ صاری کسایش اولان (ترزک)
یوزینه باقرق «اوت، ایله یا!» جوابی ویردی.
(قامیل) چو جق کبی کوله رک دیدی که: «بو حال سزده

§ مجربدرکه باران مبتلای عید قرباندر

§ غیری واز کچه نه زمان اوصلا نه جقسین آحریف

§ کورسه م تحمل ایلیم باری کورمه م

§ زیب دستار ایلز کیسه کلک پثرمرده سن

§ اعتقادی اولیان تقلید ایدر هر مشربه

§ مرغ دل آواره طوتلنز بو طوتله

§ قایماق یه واروب سودلیجه ده سن بو آغزله

§ طوغریدر حقه اوزم دکمه کچ اولسون کلهم

§ بر یالان سویلدی شیطان که ایناندردی بنی

§ بازارده کالای معارف صاتیلمی

§ رضاسیله جهانده هانکی عاشق ترک یار ایتدی

§ غم وشادی فلک بویله کلیر بویله کیدر

§ بنیده بویله قبول ایتدی ارنلر شاهی

§ صوچم ندر آی افندم آباشمک تاجی

§ اولدم ینه بر اولیه حق درده گرفتار

§ بکا یار اولدی وار اولسون

§ سکا بن کوکلی ویردم کیتدی

§ کوسدم سکا بن نافله یالوارمه بارشم

§ بر عالم مهتاب ایدلم بزده فلکده

§ کوکل میل ایتدی سودم وارمی چاره

§ سنک ای شوخ مطرب داد الکن

§ سنسز بکا حسرت نلر ایتدی باق افندم

